

Näin puolueet kokevat perhehoidon

Kartoitimme puolueiden näkemyksiä perhehoidosta ja sen kehittämistarpeista. Alue- ja kuntavaalien ennakoäänestys on **2.-8.4.** ja varsinainen äänestyspäivä sunnuntai **13.4.** Perhehoidon kannalta väliä on etenkin sillä, keitä hyvinvointialueiden päättäjiksi valitaan.

VASTAUKSET KOONNUT OLLI KOIKKALAINEN & SATU ANTSKOG

Kokoomus / ohjelmapäällikkö Jeremias Nurmela

1. Perhehoitoa tulee kehittää osana palvelukokonaisuutta. Erityisesti lastensuojelussa sijaisperheitä tulee hyödyntää nykyistä enemmän ja sijaisperheiden voimavaroja tulee kehittää. Haluamme

selvittää perhehoitolain uudistamistarpeet. Myös läheisverkostoon tehtäviä sijoituksia tulee Suomessa edistää, sillä olemme niissä muita Pohjoismaita jäljessä.

2. Haluamme, että perhehoito on käytettävissä silloin, kun se on asiakkaan tarpeisiin sopiva hoitomuoto. Alueiden tulisi kiinnittää perhehoidon kehittämiseen huomiota omissa muutosohjelmissaan. Perhehoidon merkitys ja erityisyys syntyy henkilökohtaisista suhteista ja perheenkaltaisista olosuhteista. Perhehoidon houkuttelevuutta määrittää se, onnistutaanko tässä tavoitteessa. Hyvinvointialueilla täytyy varmistaa hyvä koulutus ja opastus, riittävä tuki sekä valvonta.

Perussuomalaiset / poliittinen suunnittelija Juhani Huopainen

1. Sosiaaliturvan uudistukset, kuten vuorotteluvapaan lopettaminen, heikentävät perhehoitajien mielenkiintoa alaan. Emme kannata tilannetta, jossa perhehoitoa voisi tehdä sivubisneksenä samalla

ansiosidonnaista työttömyysturvaa tai vuorotteluvapaan nimikkeen alla vastaavan kokoista etuutta nauttien. Olisi parempi, että korvaus tehdystä työstä olisi itsessään riittävä kannustin.

2. Hyvinvointialueilla kyse on lähinnä siitä, keiden kanssa se solmii taulukkopalkkioperusteisia sopimuksia. Alueilla pitäisi olla nykyistä parempi kyky huomioida perhehoitajan tilannetta ja tarpeita – jos esimerkiksi perhe on halukas ottamaan hoitoon useamman kuin yhden lapsen, tämä tulisi huomioida jo ensimmäistä toimeksiantoa tehdessä. Samaten hyvinvointialueiden käsissä on lapsen mahdollinen uudelleen-sijoittaminen. Näissä tilanteissa olisi tärkeää, että perhehoitajan tulojen voimakasta sahalua tasataan ja että he saavat riittävät vapaapäivät tehtävästään. Hyvinvointialueiden käytännön tieto perhehoitajien tilanteiden moninaisuudesta täytyykin saattaa sosiaaliturvan kokonaisuudistusta pohtivan työryhmän käyttöön.

NÄIHIN KYSYMYKSIIN PUOLUEET VASTASIVAT

- 1. Millaisia näkemyksiä puolueellanne on toimeksiantosuhteisen perhehoidon nykytilasta, määrästä ja laadusta eri kohderyhmille (lapset & nuoret, ikäihmiset, vammaiset ihmiset ja kuntoutujat)?**
- 2. Millaisia toimia puolueenne on valmis tekemään hyvinvointialueiden tasolla, jotta toimeksiantosuhteinen perhehoito saadaan entistä vahvemmaksi osaksi alueiden palveluvalikoimaa ja perhehoidosta saadaan nykyistä houkuttelevampi vaihtoehto niin hyvinvointialueiden, perhehoitajien kuin perhehoidon asiakkaiden kannalta?**
- Vastauksia pyydettiin kaikilta nykyisiltä eduskuntapuolueilta. Liike nyt ei vastannut kyselyyn.**

Keskusta / poliittinen asiantuntija Pauliina Maukonen

1. Keskustan tavoitteena on yhä lisätä perhehoidon osuutta niin sijoitettujen lasten ja nuorten, ikäihmisten, vammaisten kuin kuntoutujien osalta. Perhehoidosta on saatu hyviä kokemuksia ympäri maan. Sen hyviä puolia ovat yhteisöllisyys, turvallisuus ja kodinomaisuus. Perhehoito on meille inhimillinen vaihtoehto hyvän ja mielekkään elämän turvaamiseksi.

Perhehoito tarjoaa mahdollisuuden omaishoitajien vapaiden järjestämiseksi. Keskustan mielestä tarvitaan lisää vaihtoehtoja erityisesti ikäihmisten kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoivan väliin. Tässä perhehoito on hyvä ja kustannustehokas vaihtoehto.

2. Keskusta yhtyy Perhehoitoliiton tavoitteisiin perhehoitolain uudistamisesta ja perhehoitajien sosiaaliturvan ja aseman parantamisesta. Joustavoitamme sääntelyä ja byrokratiaa (esimerkiksi tiloihin liittyvät mitoitukset), jotta perhehoito olisi mahdollinen entistä useammalle. Haluamme keventää kansallista ohjausta ja luoda hyvinvointialueille edellytykset uudistuskäytölle ja hoidon tarpeeseen perustuville ratkaisuille. Suosittelemme, että hyvinvointialueet ottavat perhehoidon lisäämisen tavoitteekseen osana ikäihmisten, sijoitettujen lasten ja muiden vastaavien ryhmien tarvitsemää hoivaa.

Sdp / poliittinen koordinaattori Leila Vasama

1. Tällä hetkellä perhehoidon määrä vaihtelee alueellisesti sekä eri asiakasryhmien osalta. Lastensuojelussa perhehoidon osuus on hyvä ja jatkuvasi kasvanut, vaikkakin laitoshuolto painottuu kansainvälisessä vertailussa edelleen.

Sdp kannattaa, että seuraava hallitus uudistaa perhehoitolakia, jotta perhehoitajien edellytykset toimia tehtävässään turvataan paremmin, kuten myös perhehoidon asiakkaiden oikeudet. Tärkeää on, että perhehoitajalle lain nojalla järjestettävä tuki ja sen vastaanottaminen ovat säädelty riittävän velvoittavasti. Tämä on perhehoidon laatuun vaikuttava tekijä. Lakia tulisi muuttaa myös siten, että tavoite laadukkaasta perhehoidosta laitoshuollon vaihtoehtona toteutuu paremmin.

2. Sdp kannattaa sitä, että perhehoitoa koskevia käytänteitä linjataan valtakunnallisesti ja samalla koulutusta, tukea, työnohjausta tuetaan ja lisätään, jotta taataan perhehoidon yhteneväinen laatu kaikissa perhehoidon eri muodoissa kaikilla hyvinvointialueilla. Sdp kannattaa sitä, että hyvinvointialueilla tarjotaan perhehoitajille laadukasta ja kattavaa tukea, jolla vahvistetaan sekä perhehoitajien osaamista että veto- ja pitovoimaa.

Hyvinvointialueiden tulisi turvata ja valvoa perhehoidon laatua sekä olla mukana perhehoitajien rekrytoinnissa. Sdp kannattaa sitä, että hyvinvointialueet ottaisivat perhehoitoon käyttöön yhtenäiset toimintaohjeet, jotka valmistellaan yhdessä moniammatillisesti eri asiantuntijoiden ja ammattilaisen sekä perhehoidon asiakkaiden kanssa.

Vihreät / strateginen asiantuntija Sarianna Mankki

1. Perhehoito tarjoaa turvallisen kotiympäristön esimerkiksi laitoshoidon vaihtoehtona. Perhehoitajien asemaa sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuudessa on kehitettävä. Perhehoitolain uudistustarpeet tulisi selvittää.

Myös perhehoitajien sosiaaliturvaa tulisi selvittää ja kehittää. Perhehoitajia tarvitaan jatkossa entistä enemmän, ja siksi alan houkuttelevuutta tulee parantaa.

2. Perhehoitajan taloudellinen asema on hankala, ja esimerkiksi irtisanomissuojaan, sairauslomaan ja työttömyysturvaan liittyen on paljon korjattavaa. Kaiken kaikkiaan toimeksiantosuhteisen perhehoitajuuden asema on lainsäädännössä epäselvä, mikä vaatii pikaisia muutoksia perhehoitolakiin.

Hyvinvointialueilla perhehoitoa voisi käyttää nykyistä laajemmin eri ihmisryhmien hoivan järjestämisessä. Perhehoitajien ja perhehoidon piirissä olevien lasten ja nuorten oikeutta perhehoitosidonnaisiin sosiaalietuuksiin ja tukiin tulee pidentää siihen asti, kunnes nuori täyttää 20 vuotta. Perhehoitoa voitaisiin käyttää myös yksin maahan tulleiden lasten kohdalla sillä aikaa, kun perheenyhdistäminen on vielä kesken. Ikäihmisten hoivaan tarvitaan nykyistä enemmän ja moninaisempia vaihtoehtoja. Lyhyt- ja pitkäaikaista perhehoitoa tulee edistää yhtenä ikääntyneiden hoitomuotona omaishoitajuuden ja palveluasumisen rinnalla.

Vasemmistoliitto / varapuheenjohtaja Minna Minkkinen

1. Perhehoitajien toimeksiantosuhteita on hyvin vaihtelevasti eri puolilla Suomea; toisaalla se on merkittävässä roolissa lastensuojelussa, toisaalla taas aivan marginaalissa. Olisi syytä saada valtakunnallisesti yhtenäisempää linjaa perhehoidon käyttöön ja laatuun. Perhehoitoa ei tule nähdä halvempaan palveluna vaan lähtökohtaisesti laadukkaana, ihmisten tarpeisiin soveltuvana palveluna.

2. Perhehoito on toimijoille houkuttelevaa, kun he voivat luottaa siihen, että on tarjolla ammattitaitoista tukea perheen tarpeen mukaan. Tämä tarkoittaa koko hyvinvointialueen palveluiden ja toimijoiden, kuten sosiaalityöntekijöiden, pysyvyyttä. Perhehoidosta on kerrottava paitsi perheille, jotka haluavat perhehoitajiksi, myös mahdollisille asiakkaille. Monipuolisia sijaishoitajärjestelyjä tarjoamalla voidaan perhehoidosta tehdä houkutteleva vaihtoehto. Tarvitaan myös jatkokoulutusta perhehoitajille, eikä vertaistuen tarvetta voida unohtaa.

Kristillisdemokraatit / puheenjohtaja Sari Essayah

1. Perhehoito on hoidettavalle inhimillinen ympäristö, oli kyseessä sitten lapsi tai ikäihminen. Jotta uusia perhehoitajia saadaan, tulee korjata niitä asioita, jotka vaikuttavat hoitajien jaksamiseen ja hyvinvointiin. Esimerkiksi sosiaaliturvassa on useita kohtia korjattavana. Myös vertaistuelle on tarvetta.

2. Perhehoitomuoto tulee tehdä alueilla paremmin tunnetuksi. Sen järjestämisen ja kehittämisen tulee olla suunnitelmallista, ja perhehoidon tulee olla selkeänä vaihtoehtona osana palveluvalikoimaa. Yhteistyötä tulee tehdä eri alueiden kesken. Alueiden kannalta hoitomuoto on taloudellisesti kannattava ja vastaavasti hoidettavan kannalta monissa tilanteissa mukavampi kuin laitospäristö.

Rkp / poliittinen asiantuntija Joel Sundström

1. Toimeksiantosuhteinen perhehoito on tärkeä osa hyvinvointipalvelujärjestelmää. Se mahdollistaa inhimillisen ja kodinomaisen

hoivan eri kohderyhmille. Nykytilassa korostuvat kuitenkin alueelliset erot perhehoidon saatavuudessa ja laadussa. On tärkeää panostaa perhehoitajien riittävään koulutukseen, tukeen ja korvauksiin. Lasten, nuorten, ikäihmisten, vammaisten ja kuntoutujien yksilölliset tarpeet tulee huomioida paremmin palveluja kehittäessä.

2. Puolueemme haluaa vahvistaa toimeksiantosuhteista perhehoitoa hyvinvointialueiden palveluvalikoimassa. Tärkeimpiä toimia ovat perhehoitajien koulutuksen, ohjauksen ja tukipalveluiden kehittäminen sekä riittävien korvausten takaaminen. Lisäksi panostamme perhehoidon tunnettuuden lisäämiseen sekä sen integroimiseen osaksi alueellisia palveluita. Hyvinvointialueiden tulee myös varmistaa asiakkaiden tarpeiden mukainen palveluiden saatavuus ja laadukas perhehoidon koordinaatio. ■

LISÄÄ VERKOSSA > Tutustu Perhehoitoliiton ja liiton kumppanitahojen alue- ja kuntavaalien tavoitteisiin > perhehoitoliitto.fi/vaalit